

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING

17

Emnenr. 7 S K A V.

Fylke: N.Trøndelag

Tilleggsspørsmålnr.

Herad: Vikna

Emne:

Bygdelag: Mø-Vikna

Oppskr. av Bonden Paul Woxeng

Gard: Bergsnov

(adresse): Bergsnov

G.nr. 43 Br.nr. 1

A. Merk av om oppskrifta er etter eiga røynsle.

B. Eller om den er etter andre heimelsmenn: (ta også med alder, heimstad, yrke):

SVAR

Som Hjelpfeor ved siden av Høy nyttet man i Bygda i gamle Dage især i Knipår forskjellig Slag i Nødhjelp. Samnavnet var ofte nevnt med "Nøfôr" - "Nøfôring" Til slikt Nødfôr ble nyttet flere slags. under Vårknipo for å hindre alt for meget Sulteforing. Folk hadde tendens å sette på for mye Kretur i Forhold til Høyavlingen. De måtte derfor ta ut i både Fjell og Fjøre- Fjære- for å berge Buskapen fra Svoltedauen. De samlet Lauv og Skav, Beit, Lyng og Røinsmose, Tang og Tarø og Sjømat både til Ku og Sau for å drøye ut Stråforet. Sjøl Senghalmen ble oppbrukt til Kretura, når det var rettelig Fornød. Folk kunde tildels endog slippe Kjyrne ut så tidlig på Vårparten, at de måtte strø Sand og Osk på Holken for å få de ut i Myrene på Beite.

Karen Oldatter i Valøya har fortalt, at om Våren, når det var på det knajløst "om Fôr for å få Kretura på Fotann, var de nødt til å melke de og la Kua få, det Kua gav i Stavo. Såvel Sulteforingen som det ovennevnte Merarbeide, man hadde i gamle Dage for å holde Liv i Buskapen, er man heldigvis no kommet bort fra. og då her i Bygda. De har til gjengjeld så mange flere og bedre Hjelpemidler til Rådighet for å få Jorden i god Form, så den kan gi så meget bedre Avkastning, samtidig som man

6626

har de forskjelligste Sorter Kraftfor å spe på med, om der ble en Knipe.

Tiltrods for at Bygda har havt lite av Skog og sløtt ingen Granskog, nyttet man det lille, man hadde til Bruk i Nødtia for å berge Buskapen fra^{en} gjennom Vinteren.

Det var den lille Lauvskogen, som måtte ~~sette~~ sette det til. Især var Skav av Rogn ofte brukt. Men dette slags Foringssubstans blir ikke lengere brukt.

Ordet Skav er Intetkjøn. Verbummet å Skava - skava - skov-skava.

Her kjennes intet Rim i noe Form i Henhold til Skav- om Godleiken til de forskjellige Tre- slag.

Det var både Kjyr, Sauer og Gjeiter, som fikk Skav. Det var helst på Etterjulsvinteren og og på Våren, Det ble gjernest gitt Kreaturene det særskilt.

Har ikke Kjennskap til om Rømmen ble stivere eller Smøret gulere av Skav, men det ble dog sagt, at Melka ble beiskere av denne slags Foring. samtidig som det øket i Stavo, når Melkkjyrn fikk Skav.

Som Regel drog de i eins Æren for å hente Skav. Delvis tok de også Skav av Risveden, de kjørte heim til Brønnsel.

Når de var ute å hentet Skav sa de: at de va iveri å henta Skav.

Den Veden, ~~de~~ man hentet heim for dette Øiemed, hedte Skavved.

Her kjennes ikke Gjærningsordet morka.

Skavet ble hentet om Vinteren. Noen Særskikke Ianledning Innsamlingen av Skav er ukjent.

Skavingen på Heimplassen foregikk i Vedskjulet -Vedskottet-, og Redskapet var Skavkniven- Bandkniven- ofte laga av et Ljåbrett med Håndtak i begge Ender. Skavingen foregikk nærmest på samme Måte som når man rø Staur.